

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Бранка Загорца 2
Република Српска, БиХ
Тел: +387 (0) 51 / 211 286
Факс: +387 (0) 51 / 211 312
e-mail: revizija@gsg-rs.org

**Извјештај о обављеној ревизији
финансијских извјештаја
Министарства науке и културе
за период 01.01.-31.12.2001. године**

Број: РВ017-02

Бања Лука, 15.07.2002. године

Извјештај Главног ревизора

Извршили смо ревизију биланса стања, биланса успјеха и биланса новчаних токова Министарства науке и културе са 31.12.2001. године. За наведене финансијске извјештаје одговоран је Министар, а наша одговорност је да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу извршене ревизије.

Ревизију смо извршили у складу са INTOSAI ревизијским стандардима Координационог одбора институција за ревизију БиХ и Стандардима ревизије РС. Ови стандарди налажу нам да ревизију планирамо и извршавамо на начин који омогућава да се у разумној мјери увјеримо да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе. Ревизија укључује испитивање доказа на основу провјере узорака који поткрепљују износе објелодањене у финансијским извјештајима. Ревизија, такође, укључује ревизију финансијских трансакција, укључујући процјену усклађености са законима и прописима, као и документованост финансијских трансакција. Сматрамо да ревизију коју смо извршили, обезбеђује разумну основу за изражавање мишљења.

У билансу стања мање је приказана набавна вриједност сталних средстава 81.039,86 КМ, исправка вриједности 14.039,21 КМ и извори средстава 67.000,65 КМ.

У билансу успјеха неправилно су приказани приходи, тј. приходи су приказани у већем износу за 2.000,00 КМ.

Биланс новчаних токова није сачињен у складу са РС бр. 7, односно, новчани приливи и одливи се повећавају за дознаке и исплате које се односе на 2000. год у износу од 34.505,00 КМ а умањују за обавезе за неисплаћене плата 2001.год од 38.835,00 КМ.

Према нашем мишљењу, због свега горе наведеног, финансијски извјештај не приказују реално и објективно финансијско стање Министарства науке и културе на дан 31.12.2001. године, резултате пословања и новчане токове за 2001. годину и нису сачињени у складу са рачуноводственим стандардима РС и Правилником о финансијском извјештавању и годишњем обрачуну буџета у РС.

Бања Лука, 15.07.2002.

ГЛАВНИ РЕВИЗОР

Бошко Чeko

САДРЖАЈ

1	Увод	1
2	Предмет, циљ и обим ревизије.....	1
3.	НАЛАЗИ	2
3.1.	Функционисање рачуноводства и интерне контроле	2
3.2.	Биланс стања	3
3.3.	Биланс успјеха	4
3.4.	Биланс новчаних токова	6
4.	Закључци	7
5.	Препоруке	7

1 Увод

Министарство науке и културе (у даљем тексту "Министарство") је организовано у складу са одредбама Закона о Влади Републике Српске ("Сл. гласник РС", број 15/92, 3/97 и 3/98), и Закона о министарствима ("Сл. гласник РС", број 3/97, 10/98, 18/99 и 15/00). Функционисање и рад Министарства заснива се на примјени Закона о државној управи ("Сл. гласник РС", број 11/94) те одредбама следећих закона:

- Закон о буџету,
- Закон о извршењу буџета,
- Закон о рачуноводству,
- Закон о финансијском пословању,
- Закон о облигационим односима,
- Општи колективни уговор,
- Посебни колективни уговор запослених у органима државне управе и
- други подзаконски акти (Уредбе, Одлуке и Правилници)

Министарство је у 2001. години своје пословање обављало преко подрачуна број 5620990001063905 отвореног код Развојне банке А.Д. Бања Лука.

Министарство је одговорно за податке исказане у рачуноводству и финансијском извјештају. Буџетска контрола Министарства финансија одговорна је за контролу података исказаних у рачуноводству и финансијском извјештају, а наша одговорност је да изразимо мишљење о подацима исказаним у рачуноводству и финансијском извјештају.

Овом приликом изражавамо захвалност особљу Министарства на потпуној и коректној сарадњи приликом вршења ревизије

Ревизија је обављена уз примјену адекватне ревизионе методологије у времену од 13.05.2002. год. до 24.05.2002. године.

Примједбе, које су достављене у прописаном року, разматране су од стране Главног ревизора, те су након разматрања одбачене као неосноване, јер се свде на образложења налаза ревизије.

2 Предмет, циљ и обим ревизије

Ревизију смо планирали и извршили у складу са чланом 12 до 14. Закона о ревизији јавног сектора РС ("Сл. гласник РС", број 18/99), ИНТОСАИ ревизијским стандардима Координационог одбора и институција за ревизију БиХ ("Сл. гласник РС" бр. 20/01) и Стандардима ревизије РС. Ови стандарди нам налажу да

планирамо и извршимо ревизију на начин који нам омогућава да се у разумној мјери увјеримо да финансијски извјештаји, који су предмет ревизије не садрже материјално значајне грешке.

Предмет ревизије је ревизија финансијског извјештаја о извршењу буџета Министарства науке и културе за 2001. годину (буџетски раздио бр. 17).

Циљ ревизије је да утврди поступак припреме и израде финансијског извјештаја, да ли су финансијски извјештаји састављени и објелодањени у складу са постојећом законском регулативом, рачуноводственим стандардима и рачуноводственим начелима, тј. да ли финансијски извјештаји у материјално значајном смислу реално и истинито приказују финансијско и имовинско стање Министарства, резултате пословања и новчане токове у обрачунском периоду.

Обим ревизије обухвата процјену организације и функционисања финансијско рачуноводственог система и система интерне контроле, утврђивање остварених прихода и извршених расхода, утврђивање усклађености обављених финансијских трансакција, као и документованост истих, те стања средстава, извора средстава, потраживања и обавеза неизмирених на дан 31.12.2001. године.

3 НАЛАЗИ

3.1. Функционисање рачуноводства и интерне контроле

Рачуноводство Министарства је организовано на основу одредби Закона о рачуноводству, Закона о буџету и Правилника о садржини појединих рачуна у контном оквиру за кориснике буџета Републике. Ревизијом је утврђена непотпуна примјена општеприхваћених рачуноводствених начела и усвојених рачуноводствених стандарда, а последица су непостојања рачуноводствених политика на нивоу Министарства. **Одсуство примјене рачуноводствених начела континуитета и досљедности, као и усвојених рачуноводствених стандарда, а што је посебно изражено у домену процјењивања и приказивања вриједности сталних средстава и извора средстава, обавеза и потраживања, прихода и расхода и утврђивања новчаног тока у обрачунском периоду.**

Министарство је, у складу са одредбама Закона о Буџету и Правилника о финансијском извјештавању и годишњем обрачуна буџета, у обавези да сачини финансијски извјештај за 2001. годину у форми годишњег (завршног) обрачуна и да га до 28.02.02. године достави Министарству финансија ради израде Извјештаја о извршењу буџета за 2001. годину.

Ревизијом је утврђено да је Министарство на основу података из рачуноводства сачинило и доставило Министарству финансија финансијски извјештај у форми годишњег обрачуна. Поред годишњег извјештаја, Министарство има обавезу да

составља консолидоване извјештаје и доставља их Министарству финансија до 31.03.02. год. **Ревизијом је утврђено да надлежно Министарство није доставило консолидоване извјештаје у прописаном року, те да је у току ревизије утврђено да се ради на изради истих.**

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Министарству утврђена је организациона структура Министарства, надлежност, опис послова и радних задатака непосредних извршилаца и број непосредних извршилаца. **Ревизијом је утврђено да у Министарству нису успостављене политике интерне контроле које регулишу правила, процедуре и поступке контроле, односно надлежности, овлаштења и одговорности непосредних извршилаца у располагању, трошењу и контроли трошења буџетских средстава.** Усљед непостојања политика интерне контроле појављује се трошење буџетских средстава на појединим буџетским позицијама изнад планиранх у буџету, ненамјенско трошење буџетских средстава, недостаци и неправилности приликом пописа, процјењивања и приказивања средстава и извора средстава, неусаглашености рачуноводствених података између Министарства и Министарства финансија.

Попис сталних средстава, потраживања, обавеза и новчаних средстава, који је обавезан према одредбама Закона о рачуноводству и Правилника о начину и роковима пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем спроведен је у року. **Међутим, усклађивање стварног стања са књиговодственим стањем, спроведено је дјелимично, јер нису обухваћена сва стална средства којима Министарство располаже,** првенствено стална средства набављена ранијих година, чија је набавка директно финансирана са рачуна Буџета. Усљед наведених пропуста у усклађивању стварног са књиговодственим стањем сталних средстава, отежана је контрола над располагањем тим средствима.

Препоруке из претходног ревизијског извјештаја су имале утицаја на одређен помак у организовању рачуноводства Министарства и израде финансијских извјештаја за 2001. годину.

3.2 Биланс стања

Ревизијом финансијских извјештаја Министарства за 2001. год. утврђено је да позиције биланса стања не приказују у потпуности реално и објективно стање средстава, извора средстава, потраживања и обавеза. Уравнотежена вриједност активе и пасиве приказана је у износу од 97.821,00 КМ.

Вриједност сталних средстава исказана је у Билансу стања у износу од 44.246,00 КМ, исправка вриједности у износу од 7.121,00 КМ и неотписана вриједност сталних средстава у износу од 37.125,00 КМ.

Пописом сталних средстава у вриједносном смислу нису обухваћена сва средства са којима Министарство располаже. С тога, вриједност сталних средстава није правилно утврђена и приказана у рачуноводству Министарства, а самим тим и

билансу стања. **Овакво стање последица је неусаглашавања и непреузимања почетног стања сталних средстава набављених ранијих година из рачуноводства Министарства финансија.** Министарство је такође дјелимично обрачунало и књижило амортизацију сталних средстава. **Аналогно томе, ни вриједност извора средстава није правилно утврђена и приказана у билансу стања.** Новчана средства исказана у билансу стања у износу од 15,00 КМ. Министарство је било у обавези да положи на рачун са 31.12.01. године. у складу са Наредбом о укидању рачуна буџетских корисника ("Сл. гласник РС", број 70/01).

Потраживања по основу дате аконтације износе 4.279,00 КМ и оправдана су у 2002. години.

Краткорочна разграничења одражавају стање насталих а неизмирених обавеза у износу 56.402,00 КМ и више су исказана за доприносе по основу ПИО и здравство у износу од 10.335 КМ.

Краткорочне обавезе утврђене су у износу од 62.698,00 КМ, а односе се на обавезе према добављачима у износу од 1.436,00 КМ, обавезе према запосленим за плате јуни, јули и децембар 2001. године у износу 49.170,35 КМ и обавеза за порезе и доприносе по основу накнада и неплаћених доприноса за март и мај 2001. године. Обавезе према запосленим више су исказане за 10.335,00 КМ /допр. ПИО и здравство за јуни и јули/.

3.3 Биланс успјеха

У билансу успјеха, приходи су приказани у износу од 1.420.242,00 КМ. Ревизијом су утврђени приходи :

- приходи по основу дознака за плате	149.922,35
- приходи по основу дознака за материјалне расходе	126.619,60
- дознаке из буџета за ниже потр. јединице	1.141.700,00
Укупни приходи	1.418.241,95

На основу приказаног прегледа, ревизијом је тврђено да су приходи мањи за 2.000 КМ (поврат погрешне уплате Машинског факултета у Бањалуци).

Расходи су у билансу успјеха приказани у износу од 1.474.146,00 КМ. Ревизијом је утврђено следеће стање:

Врста расхода	планирано	остварено	индекс
Плате	126.575,00	199.597,55	157
Материјални трошкови	150.000,00	168.591,45	112
Дознаке за развој науке и куктуре у Дистрикту Брчко	150.000,00	55.000,00	36
Средства за прог. актив.			

науке и културе	360.000,00	1.052,954,00	292
Укупно расходи	786.575,00	1.476.143,00	187

Ревизијом је утврђено прекорачење на позицији плата од 73.022,55 КМ што је за 58% више у односу на планирана средства у буџету за 2001. годину. Министарство је у фебруару 2001. године повећало плате запослених по основу члана 10. и 11. Правилника, које није било планирано у буџету. Ревизијом је утврђено да Министарство не води прописану евиденцију о платама и није сачинило извјештај М-4.

Министарство је остварило укупне материјалне трошкове у износу 168.591,45 КМ или 12% више у односу на планирани буџет за 2001. годину.

До прекорачења је дошло на позицији накнаде трошкова за привремене и повремене послове које нису биле планиране и трошкова превоза и горива.

Запосленим у Министарству исплаћене су накнаде на терет материјалних трошкова: регрес за годишњи одмор, накнада зимнице и огрева, накнада за топли оброк, накнада превоза на посао и са посла и накнада трошкова смјештаја. Лична примања на терет материјалних трошкова су исплаћена у складу са одредбама Општег колективног уговора тј. примјењена је најнижа цијена рада важећа у моменту исплате, а трошкови смјештаја према Закључку Владе број 02/1-020-826/0.

У билансу успјеха приказани износ од 4.772,00 КМ на име датих грантова непрофитним организацијама и појединцима који има карактер давања у области програмских активности институција културе, и не може се сматрати датим грантовима.

У току провођења ревизије нису нам презентована мјерила и критерији на основу којих се вршила расподела средстава институцијама, те се услед непостојања истих не може оцјенити правилност расподеле средстава, која се углавном одвијала на основу захтјева. Ревизијом је утврђено да је у оквиру програмских активности у области културе дозначено 808.900,50 КМ, док је за програмске активности у области науке дозначено 244.053,50 КМ.

Поред дознака преко подрачуна Министарства, институцијама науке и културе вршена је директна дознака средстава са буџета на њихове жиро-рачуна, тако да Министарство није имало увида у висину дознака, као ни контролу трошења тих средстава. Финансијски извјештај Министарства не обухвата ове податке.

На основу књиговодствене евиденције Министарства финансија, за област науке и културе ревизијом је утврђено да је институцијама културе на име дознака на појединачне рачуне извршен пренос са рачуна буџета:

- Бруто плате и накнаде	2.630.970,73
- Материјални трошкови	402.301,00
- Сред. за програм. актив. културе	878.774,10.

Обавезе по основу неисплаћених плата за јуни, јули, новембар и децембар 2001. године утврђене су на основу мјесечних обрачуна у износу од 1.105.266,00 КМ, мање су од приказаних у извршењу буџету за износ 10.150,00 КМ. Обавезе према добављачима у оквиру институција културе утврђене су у износу од 234.080,39 КМ, а односе се на обавезе из 2000. године у износу 101.543,25 КМ и обавеза из 2001. године у износу 132.538,14 КМ.

Осим тога, за институције културе приказане су неизмирене обавезе од 266.000,00 КМ, док је ревизијом утврђено да ово Министарство пријављене обавезе Министарству финансија није приказало у билансу стања јер се односе на институције културе.

Ревизијом је такође утврђено да је институцијама науке на име дознака на појединачне рачуне институција дозначено:

- Бруто плате и накнаде запослених	98.483,60
- Материјални трошкови	136.921,00
- Сред. за програм. активности	204.946,92
- Капитална улагања	50.191,78

Ревизијом је утврђено да постоје неизмирене обавезе по основу плата за јуни, јули, новембар и децембар 2001. године у износу од 38.897,00 КМ. Мање пријављене обавезе по основу неисплаћених плата институција културе Министарство треба пријавити Министарству финансија.

3.4 Биланс новчаних токова

Биланс новчаних токова као финансијски извјештај не приказује реално новчане токове у обрачунском периоду, тј не приказује реално све приливе и одливе новчаних средстава на рачуну Министарства. Биланс новчаних токова није сачињен у складу са рачуноводственим стандардом РС број 7.

Новчаним приливима нису обухваћени приливи новчаних средстава по основу дознака за плата за 2000. годину, док су обухваћена укалкулисана потраживања од буџета за неизмирене плате. Новчани одливи нису обухватили одливи по основу обавеза из 2000. године, док су обухватили неисплаћене плате из 2001. године.

4. Закључци

Из проведених ревизионих активности произилазе сљедећи закључци:

- 4.1. У Министарству нису створене претпоставке за потпуну примјену рачуноводствених начела и рачуноводствених стандарда и функционисање рачуноводственог система и система интерне контроле на начин који омогућава вођење синтетичких рачуна консолидације и бруто биланса на нивоу Министарства као цјелине,
- 4.2. Министарство није књиговодствено обухватило стална средства која се налазе код Министарства финансија,
- 4.3. Настала прелијевања средства унутар ставки расхода у буџету Министарства је одраз слабости у планирању и процјењивању ставки у буџету, као и недовољно ефикасног система контроле,
- 4.4. Министарство је обавезно да води пословне књиге на начин како је то регулисано чланом 53. до 59. Правилника о садржини појединих рачуна и контног оквира за кориснике буџета,
- 4.5. Министарство није сачинило консолидовани биланс у законском року и доставило га Министарству финансија.

5. Препоруке

У складу са утврђеним закључцима који су проистекли из извршених ревизионих активности, руководству Министарства препоручује се:

- 5.1. да успостави контролне поступке у циљу тачног и правилног евидентирања насталих пословних промјена, њихову оправданост и усклађеност са важећим прописима, те да организује рачуноводствени систем за вођење бруто билансе на нивоу Министарства.
- 5.2. да планира и процјени сваку ставку расхода у буџету, те да се придржава намјенског трошења одобрених средства,
- 5.3. да се руководи принципима рационалности и штедње,
- 5.4. да води помоћне књиге у складу са чланом 56. Правилника о садржини појединих рачуна у контном оквиру за кориснике буџета РС.